

بررسی ارتباط بین سلامت روان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

عبدالرضا گیلاوند^۱، غلامحسین برکت^{۲*}

چکیده

۱- دانشجوی مقطع دکترای Ph.D رشته مدیریت آموزشی.
۲- استادیار گروه مدیریت آموزشی.

زمینه و هدف: با توجه به تأثیر سلامت روان بر عملکرد دانشجویان و نقش مهمی که در پیشبرد وضعیت تحصیلی و جلوگیری از افت و ترک تحصیلی آنها دارد. لذا این پژوهش با هدف بررسی سلامت روان دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز و ارتباط آن با پیشرفت تحصیلی آنها انجام گرفته است.

روش بررسی: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی ۳۵۰ نفر از دانشجویان در سه گروه علوم انسانی، فنی، پزشکی به صورت تصادفی ساده و به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ و ویلیامز GHQ-28 بود. معدل پایان ترم قبل دانشجویان به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی آنان در نظر گرفته شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون تی، آنالیز واریانس و آزمون همبستگی) انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشانگر این بود که تفاوت معناداری بین سلامت روان دانشجویان مورد مطالعه متأهل و مجرد و دختر و پسر وجود دارد ($p < 0/05$). همچنین بین ابعاد سلامت روان و معدل تحصیلی، ارتباط معنی داری از نظر آماری مشاهده شد ($p < 0/05$) همچنین بین میانگین نمرات پرسشنامه سلامت روان دانشجویان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنادار و معکوسی وجود داشت. به این معنی که با افزایش سلامت روان (نمره کلی پایین در آزمون) معدل دانشجویان (به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی) افزایش می‌یابد.

نتیجه‌گیری: لذا با توجه به نقش موثر سلامت روان در پیشرفت تحصیلی دانشجویان، لازم است در جهت تأمین و بسترسازی مناسب آن در دانشگاهها تدابیر ویژه‌ای اندیشیده شود.

کلید واژگان: سلامت روان، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.

۲- گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

* نویسنده مسؤول:

غلامحسین برکت؛ گروه مدیریت آموزشی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

تلفن: ۰۰۹۸۹۱۶۶۲۳۰۶۷۳

Email: v_data@yahoo.com

مقدمه

پیشگیری از بیماری‌ها و ارتقای سلامتی مردم همواره مورد توجه نظام بهداشتی کشور بوده است. در سطح جهانی نیز این هدف مورد توجه است؛ به طوری که برنامه ده‌ساله چهارم (مردم سالم) ۲۰۲۰ علاوه بر تأکید بیشتر بر اهداف برنامه‌های قبلی، دو هدف جدید را مورد توجه قرار داده است. این دو هدف عبارتند از: تشویق رفتارهای سالم و ایجاد محیط اجتماعی و فیزیکی سالم برای ارتقای سلامتی مردم و جامعه است (۱). همان‌طور که طول عمر افراد افزایش می‌یابد، اهمیت رفتارهای ارتقادهنده سلامت نیز با توجه به حفظ کارکرد و استقلال افراد و افزایش کیفیت زندگی آن‌ها روز به روز بیشتر آشکار می‌شود. رفتارهای ارتقای سلامت یکی از معیارهای عمده تعیین‌کننده سلامت است که به عنوان عامل زمینه‌ای در مبتلا نشدن به بسیاری از بیماری‌ها شناخته شده است (۲). تحقیقات نشان داده است که سبک زندگی نامناسب یکی از عوامل تأثیرگذار در بروز بیماری‌های مزمن از جمله سرطان کولون، فشار خون بالا، بیماری‌های مزمن انسدادی ریوی، سیروز کبدی، زخم معده، ایدز و بیماری‌های قلب و عروق است (۳). مطالعات سازمان جهانی بهداشت در رفتارهای سلامتی ۳۵ کشور جهان نشان داد که نزدیک به ۶۰ درصد کیفیت زندگی و سلامتی افراد به سبک زندگی در رفتارهای شخصی آن‌ها بستگی دارد. همچنین سبک زندگی را الگوهای مشخص و قابل تعریف رفتاری می‌داند که از تعامل بین ویژگی‌های شخصی، روابط اجتماعی، شرایط محیطی و موقعیت‌های اجتماعی-اقتصادی حاصل می‌شود (۴). از جمله بیماری‌ها و نشانه‌های روانی ناشی از استرس می‌توان به افسردگی و اضطراب اشاره کرد. استرس، اضطراب و افسردگی به عنوان فاکتورهای سلامت روانی علاوه بر مشکلاتی که برای دانشجو در طول تحصیل ایجاد می‌کنند، سبب تداخل با نقش حرفه‌ای و به‌عهده گرفتن مسئولیت سلامت افراد جامعه در آینده می‌شود. بنابراین پیشگیری از استرس،

اضطراب و افسردگی دانشجویان و کاهش فشار روانی، نقش مهمی در افزایش علاقه به کار و همکاری در گروه و احساس مسؤلیت خواهد داشت (۵). تحقیقات مختلف نشان داده‌اند که سطوح بالای استرس، اضطراب و افسردگی می‌تواند آثار منفی بر سلامت، کیفیت زندگی، پیشرفت تحصیلی و نیز میزان آمادگی دانشجویان برای پذیرش نقش‌های حرفه‌ای خود بر جا گذارد که توجه به آن و پیامدهایش و نیز اتخاذ راهکارهای مناسب برای رهایی از آن، از اهمیت خاص برخوردار است (۳). جامعه‌ای که به سلامت خود و نسل‌های آینده خود می‌اندیشید، باید با بررسی و رفع عوامل زمینه‌ساز و ایجادکننده مشکلات روحی روانی و یا حفظ سلامت آینده‌سازانش در راه نیل به آرمان‌ها بیش از پیش گام بردارد (۴). عوامل متعددی بر سلامت روانی دانشجویان می‌تواند تأثیرگذار باشد که به‌طور کلی می‌توان آنها را در سه گروه تقسیم‌بندی کرد: عوامل شخصی، عوامل مربوط به دانشگاه، عوامل اجتماعی (۶). انتخاب رشته تحصیلی مناسب تحصیلی دانشجویان نیز تأثیر مهمی در سلامت روانی آنها دارد (۷-۹). علیرضا نوایی و همکاران در پژوهشی وضعیت سلامت روانی دانشجویان ایران تا سال ۱۳۹۰ را بصورت فرا تحلیل مورد بررسی قرار داده و اختلالات روانی دانشجویان را بین ۲۲/۷ درصد تا ۵۲/۳ درصد بدست آورده است. (۱۰) گیلاوند و همکاران در سال ۱۳۹۵ طی پژوهشی تحت عنوان بررسی ارتباط سلامت روان و موفقیت تحصیلی دانشجویان مقطع دکترای حرفه‌ای رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، ضمن بررسی سلامت روان ۱۲۰ نفر از دانشجویان این دانشگاه به این نتیجه رسیده است که اکثریت دانشجویانی که از سلامت روانی مناسب برخوردار بوده‌اند معدل تحصیلی بالای ۱۴ داشته‌اند. همچنین در این مطالعه بین سلامت روان و موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری از نظر آماری مشاهده نشد (۱۱). گیلاوند و

و همکاران در پژوهشی تحت عنوان سلامت روان و ارتباط آن با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دانشکده پرستاری، مامایی تبریز ضمن بررسی سلامت روان کل ۲۵۱ نفر دانشجویان شاغل به تحصیل در آن دانشکده ارتباط معناداری بین سلامت روان و پیشرفت تحصیلی آنها مشاهده نموده اند. بطوریکه با افزایش سلامت روان (نمره کلی پایین در آزمون) معدل دانشجویان (به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی) افزایش می یابد. (۱۶) همچنین میرکمالی و همکاران در سال ۱۳۹۴ طی پژوهش مشابهی در دانشگاه بیرجند بین سلامت روان و عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری مشاهده نمودند. (۱۷)

بنابراین با توجه به اینکه تأمین سلامت و بهداشت روانی دانشجویان یکی از وظایف دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی محسوب می شود. همچنین با عنایت به اینکه پیشرفت تحصیلی دانشجویان از مهم‌ترین دستاوردهای هر سیستم آموزشی محسوب می‌شود و عدم موفقیت تحصیلی نیز مشکلات فردی و اجتماعی زیادی، از جمله موجب انحراف از دستیابی به اهداف سیستم آموزشی می‌شود. و با عنایت به تأثیر سلامت روان بر عملکرد دانشجویان و نقش مهمی که در پیشبرد وضعیت تحصیلی و جلوگیری از افت و ترک تحصیلی آن‌ها دارد. مطالعه حاضر با هدف بررسی سلامت روان دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز و ارتباط آن با پیشرفت تحصیلی آن‌ها انجام گرفته است.

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، ۳۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز در سه گروه علوم انسانی، فنی و پزشکی (رشته‌های فنی ۸۵ نفر، رشته‌های علوم انسانی ۲۱۵ نفر، رشته‌های گروه پزشکی ۵۰ نفر) در بین سالهای ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴ به صورت تصادفی ساده و به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه ای و با الگوگرفتن از پرسشنامه سلامت عمومی

همکاران در سال ۱۳۹۳ طی پژوهشی دیگری تحت عنوان بررسی و مقایسه میزان افسردگی و اضطراب بین دانشجویان بومی و غیربومی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، افسردگی و اضطراب دانشجویان این دانشکده را نورمال گزارش کرده اند و یکی از دلایل این امر را عدم داشتن دغدغه اشتغال به کار بعد از فارغ التحصیلی دانشجویان رشته دندانپزشکی دانسته اند (۱۲). صادقی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان بررسی ارتباط سلامت روان و موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۰، ضمن بررسی سلامت روان ۲۴۰ نفر از دانشجویان این دانشگاه به این نتیجه رسیده اند که اکثریت دانشجویانی (۶۲/۷ درصد) که از سلامت روانی مناسب برخوردار بوده اند معدل تحصیلی بالای ۱۴ داشته اند. همچنین در این مطالعه بین سلامت روان و موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری از نظر آماری مشاهده نشد (۱۳). قمری و همکاران در پژوهشی تحت عنوان ارتباط سلامت روانی و سایر ویژگیهای فردی با موفقیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه های اراک (دانشگاه علوم پزشکی و علوم پایه شهر اراک) به تقسیم بندی دانشجویان به دو گروه موفق (با معدل ۱۵ و بالاتر) و دانشجویان ناموفق (با معدل زیر ۱۵) به بررسی و مقایسه سلامت روان آنها پرداخته اند و در این بررسی بین سلامت روان و موفقیت تحصیلی دانشجویان همبستگی معناداری مشاهده شد. (۱۴) یوسفی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان بررسی بهداشت روانی در بین دانشجویان به عنوان پیش بینی کننده عملکرد تحصیلی، ضمن بررسی ۱۰۲۸ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی منطقه ۱۱ (واحدهای کرمانشاه، کردستان و ایلام) در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ نشان دادند که ۵۹ درصد از دانشجویان واجد سلامت روان بودند و ۴۱ درصد مشکوک به اختلالات روانی بودند. همچنین در این مطالعه بین سلامت روان و عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری مشاهده نشد. (۱۵) نامدار اشتنا

تکمیل، جمع آوری شد. پرسشنامه های مخدوش یا ناقص از مطالعه حذف شد.

فرضیه‌ها:

۱- بین دانشجویان دختر و پسر از نظر سلامت روان اختلاف معنادار وجود دارد.

۲- بین دانشجویان متأهل و مجرد از نظر سلامت روانی اختلاف معناداری وجود دارد.

۳- بین ابعاد سلامت روان و معدل تحصیلی دانشجویان، ارتباط معنادار آماری وجود دارد.

یافته‌ها

آزمون فرضیه‌ها:

فرضیه اول: بین دانشجویان پسر و دختر از نظر تأمین سلامت روانی اختلاف معناداری وجود دارد.

تحلیل: مطابق جدول (۱) ارزیابی آزمون T نشان می‌دهد، تفاوت معناداری بین میانگین نمرات کلی سلامت روانی دانشجویان دختر و پسر وجود دارد،

فرضیه دوم: بین دانشجویان مجرد و متأهل از نظر سلامت روانی اختلاف معناداری وجود دارد.

تحلیل: مطابق جدول (۲) نتایج آزمون T نمایش می‌دهد تفاوت معناداری بین میانگین نمرات کلی آزمون سلامت روان دانشجویان متأهل و مجرد وجود دارد.

تحلیل: مطابق جدول (۱) نتایج آزمون T نشان می‌دهد، اختلاف معناداری بین میانگین نمرات کلی آزمون سلامت روان دانشجویان ناموفق و موفق وجود دارد.

همچنین بین میانگین نمرات پرسشنامه سلامت روان دانشجویان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنادار و معکوس وجود داشت. به این معنا که با افزایش سلامت روان (نمره کلی پایین در آزمون) معدل دانشجویان (به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی) افزایش می‌یابد.

بطور کلی میانگین سلامت روان دانشجویان مورد مطالعه در حد مطلوب گزارش گردید.

GambolHealth)) GHO-28

(Qusstlonnalne(GHo-28) گلدبرگ و ویلیامز به

همراه پرسشنامه جمعیت شناختی محقق ساخته ای که مشخصاتی همانند جنسیت، وضعیت تأهل، نوع رشته تحصیلی، معدل تحصیلی و وضعیت تأهل، دانشجویان در آن ذکر گردیده بود استفاده گردید. در این پژوهش معدل ترم قبل دانشجویان، به عنوان شاخص عینی پیشرفت تحصیلی آنها در نظر گرفته شده است. بر این اساس دانشجویان بر اساس نمره معدل ترم قبل که در پرسشنامه قید کرده بودند به دو گروه موفق با معدل ۱۵ و بیشتر و گروه ناموفق با معدل زیر ۱۵ تقسیم شده بودند. روایی و پایایی این پرسشنامه پس از اصلاحات جزئی مجدداً مورد بررسی قرار گرفت. و پایایی آن با ضریب آلفا کرونباخ ۰/۸۵ تعیین شد. سوالات این پرسشنامه به صورت کمی از ۱ تا ۴ نمره گذاری شده است و این پرسشنامه حاوی ۲۸ سوال ۴ گزینه ای با طیف لیکرت (۴-۱ امتیاز) بوده که به منظور بررسی و مقایسه سلامت روان دانشجویان تنظیم شده بود و بالاترین امتیاز، به عنوان بهترین وضعیت سلامت روان و کمترین امتیاز به عنوان وخیم ترین حالت سلامت روان دانشجو در نظر گرفته شده بود. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون تی، آنالیز واریانس و آزمون همبستگی) در نرم افزار SPSS ورژن ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین ملاحظات اخلاقی جهت مشارکت دانشجویان در این مطالعه، شامل کسب رضایت شفاهی از شرکت کنندگان؛ عدم ثبت نام واقعی شرکت کنندگان بر روی پرسش نامه‌ها؛ هماهنگی با شرکت کنندگان از نظر زمان و مکان تکمیل پرسشنامه‌ها؛ محرمانه نگه داشتن اطلاعات و حفظ کناره گیری از مطالعه رعایت گردید. برای جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه‌ها توسط محقق به دانشجویان که فرم ورود آگاهانه به مطالعه را امضاء کرده بودند، پس از ارائه توضیحات لازم، داده شد و پس از

جدول ۱: مقایسه میانگین نمره کل سلامت روان بین دانشجویان پسر و دختر (در بازه ۴-۱)

شاخص‌های آماری متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	T	سطح معناداری P value
دختر	۱۹۶	۲/۹۵	۰/۸۱	۲/۰۹	۰/۰۴۱
پسر	۱۵۴	۳/۳۲	۰/۷۰		

جدول ۲: مقایسه میانگین نمره کل سلامت روان بین دانشجویان مجرد و متأهل (در بازه ۴-۱)

شاخص‌های آماری متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	T	سطح معناداری P value
مجرد	۲۸۶	۲/۵۵	۰/۶۷	۲/۱۵	۰/۰۴۷
متأهل	۶۴	۳/۱۹	۰/۶۲		

جدول ۴: مقایسه میانگین نمره کل سلامت روان بین دانشجویان ناموفق و موفق (در بازه ۴-۱)

شاخص‌های آماری متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	T	سطح معناداری P value
دانشجویان ناموفق (براساس میانگین معدل زیر ۱۵)	۱۲۰	۲/۵۷	۰/۸۰	۲/۸۶	۰/۰۲۹
دانشجویان موفق (براساس میانگین معدل بالای ۱۵)	۲۳۰	۳/۴۱	۰/۷۴		

بحث و نتیجه‌گیری

گیلاوند و همکاران (۱۱)، صادقی و همکاران (۱۳)، یوسفی و همکاران (۱۵)، شعیری و همکاران (۲۴) و پرویززاد و همکاران (۲۶) همخوانی ندارد. هم چنین بین میانگین نمرات پرسشنامه سلامت روان دانشجویان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنادار و معکوس وجود داشت. به این معنی که با افزایش سلامت روان (نمره کلی پایین درآزمون) معدل دانشجویان (به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی) افزایش می‌یابد. همچنین در این پژوهش میانگین سلامت روان دانشجویان در حد مطلوب گزارش گردید. دانشگاه‌ها و محیط‌های دانشجویی که در برگیرنده بخش قابل ملاحظه‌ای از نخبگان و فرهیختگان جوان جامعه هستند همسو با فضای در حال گذار موجود، درگیر چالش‌ها و دگرگونی‌هایی شده‌اند؛ از این رو تغذیه و حمایت ذهنی، روانی و اجتماعی دانشجویان و دانشگاهیان نیازمند آموزش فرهنگ گفتگو، تفکر انتقادی و ایجاد مهارت‌ها و

با توجه به جدول ۱ تفاوت معناداری بین سلامت روان دانشجویان دختر و پسر وجود داشت که از این جهت نتایج این پژوهش با یافته‌های باقری یزدی (۱۸)، رضایی آدریانی و همکاران (۱۹)، ادهم و همکاران (۲۰)، گیلوند و همکاران (۱۱) و گرانت (۲۱) مطابقت دارد. با توجه به نتایج جدول ۲ تفاوت معناداری در سلامت روان دانشجویان متأهل و مجرد وجود داشت. که از این جهت با نتایج پژوهش گیلوند و همکاران (۱۱)، باقری یزدی (۱۸)، صادقی و همکاران (۱۳) و یوسفی و همکاران (۱۵) همخوانی دارد. با توجه به نتایج جدول ۳ بین ابعاد سلامت روان و معدل تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه (به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی آنها)، ارتباط معنی‌داری از نظر آماری مشاهده شد. که با نتایج مطالعات قمری و همکاران (۱۴)، نامدار اشتنا و همکاران (۱۶)، میرکمالی و همکاران (۱۷) و ابوالقاسمی و همکاران (۲۲) همخوانی دارد. و همچنین با مطالعات

آورده تا در زمینه‌های مختلف به لیاقت و توان واقعی خود برسیم و این مسأله از طریق بسترسازی برای به‌وجود آمدن افکار سالم و خلاق در دانشگاه محقق می‌شود.

این پژوهش محدودیت‌هایی نیز داشت. همان‌طور که تاکنون مشاهده شده است انسان‌ها در نشان دادن خصوصیات عاطفی خود خیلی محتاط عمل می‌کنند و دوست ندارند اسرار پنهانی خود را آشکار سازند؛ در صورتی‌که انسان‌ها در نشان دادن استعدادها و هوش خویش این احتیاط را ندارند و پیشنهاد می‌شود که در تحقیقات آینده، توضیحات لازم در مورد آزمون و اهداف آزمون به آن‌ها داده شود تا اطمینان لازم را کسب کنند و در دادن اطلاعات امتناع نکنند. همچنین وضعیت طبقاتی (اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، اعتقادی و...) اعضای نمونه و عدم کنترل آن خود عامل مهمی در افزایش تأثیر عوامل خارج از کنترل بر نتایج تحقیق می‌باشد. از محدودیت‌های دیگر این پژوهش می‌توان به حالات روحی و روانی فرد در زمان تکمیل پرسش-نامه، صرف وقت و صداقت در پاسخ‌گویی و درک و شناخت مناسب از خود اشاره نمود که از شرایط اساسی صحت و سلامت تحقیق می‌باشد و ممکن است برخی عوامل این مسأله را مخدوش نموده باشد. یکی دیگر از محدودیت‌های این مطالعه را می‌توان استفاده از روش خودگزارش‌دهی برای سنجش متغیرهای روان‌شناختی دانشجویان برشمرد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی در کنار ابزارهای خودگزارش‌دهی از مصاحبه و معاینه بالینی نیز جهت تشخیص مشکلات روان‌شناختی دانشجویان استفاده شود

توانمندی‌هایی برای تصمیم‌گیری آگاهانه، مقابله با استرس‌ها و هیجان‌های روزمره، افزایش خودکارآمدی، برقراری ارتباط مؤثر و سایر توانایی‌های روانی اجتماعی است. بنابراین لازم است در کنار پیشگیری از آسیب‌های احتمالی در جهت ارتقای سطح بهداشت روانی فردی و اجتماعی دانشجویان و سایر دانشگاهیان که در تعامل و ارتباط متقابل با دانشجویان قرار دارند گام‌های مؤثری برداشته شود.

روند بهداشت روانی و توجه به این مسأله در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی به‌عنوان یک عامل اصلی، مسأله‌ای نیست که فقط با لحاظ کردن چند راهکار در محیط دانشگاه بتوان به این موضوع رسید. بلکه بایستی همه عوامل دخیل در دانشگاه اعم از اساتید، مدیران، محیط طبیعی و روانی حاکم بر رفتار، والدین و از همه مهم‌تر خود دانشجو در یک تعامل مستمر به این مسأله توجه نموده و شرایط را برای اجرای این مسأله فراهم نمایند. اذعان به این نکته خالی از لطف نخواهد بود که اگر در دانشگاه به ایجاد بستر لازم برای ارتقای بهداشت روانی توجه نشود هم خود دانشجو و نهایتاً جامعه دچار لطمات جبران‌ناپذیری خواهد شد. امروزه کشورهای توسعه یافته به این نکته واقف شده‌اند که توجه به سلامت بهداشت روانی دانشگاه به‌عنوان مسأله ضروری و اجتناب‌ناپذیر در توسعه همه‌جانبه آن کشورها محسوب شده است و به این مسأله به‌عنوان یکی از شاخص‌های اصلی توسعه توجه نموده‌اند. حال در کشور ما نیز توجه به این مسأله اهمیت خود را آشکار نموده است و همه ما وظیفه داریم در کنار احساس مسئولیت نسبت به جامعه، زمینه سلامت اندیشه و افکار را در جامعه به‌وجود

منابع

- 1-Anderson KJ, CHP. Physical activity with spiritual strategies intervention: a cluster randomized trial with older African American women. *Research in gerontological nursing* 2013;6 (1): 11-21.
- 2-Habibi A, Nikpour S, Seiedoshohadaei M, Haghani H. Quality of life and status of physical functioning among elderly people in west region of Tehran: a cross-sectional survey. *Iran Journal of Nursing* 2008;21(53):29-39 (in Persian)
- 3-Tol A, Tavassoli E, Shariferad GR, DS. Health-promoting lifestyle and quality of life among undergraduate students at school of health, Isfahan University of medical sciences. *Journal of Education and Health Promotion* 2013; 28 (2): 11.
- 4-Gorzin R, Khavari AASA. Prioritization for Effective Factors in Lifestyle of Students (Case Study: MA Students Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Sari Branch). *NATIONALPARK-FORSCHUNG IN DER SCHWEIZ (Switzerland Research Park Journal)* 2014;103 (1):832-43
- 5-Gammon J, Morgan-Samuel H. A study to ascertain the effect of structured student tutorial support on student stress, self-esteem and coping. *Nurse education in Practice* 2005;1 (5):161-71.
- 6-Retteck SL. The mental health of student in higher Education. *Journal of Psychology* 2003;5(4):80-9.
- 7-Gilavand A. The Comparison of Iranian and Foreign Students' Motivations to Choose Dentistry Field of Study. *Int J Pediatr.* 2016; 4(6): 1993-2010.
- 8-Gilavand A, Barekat Gh, Hosseinpour M. Evaluation of Dental Students' Motives and Viewpoints on their Career Choice in Ahvaz. *Jentashapir Journal of Health Research.* 2015; 6(6): 45-9. 29.
- 9-Gilavand A, Barekat Gh, Hosseinpour M. The Incentives of Dental School Students of the Autonomous Campus of Ahvaz Jundishapur University of Medical Science for Choosing their Field of Study in2015. *Educational Development of Jundishapur.* 2016; 7(1): 64-74. (in Persian).
- 10-Alizadeh Navaei R, Hosseini S. Mental health status of Iranian students until 2011: A systematic review. *Journal of Clinical Excellence* 2014;2 (1):1-10. (in Persian).
- 11-Gilavand A, Shooriabi M. Investigating the Relationship between Mental Health and Academic Achievement of Dental Students of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. *Int J Med Res Health Sci.* 2016; 5(7S): 328-333.
- 12-Gilavand A, Espidkar F, Fakhri A. A comparative evaluation of depression and anxiety rate among native and non-native students of dentistry school at Ahvaz Jundishapour University of Medical Sciences. *Educational Development of Jundishapur.* 2015;6 (2):185-90. (in Persian).
- 13-Sadeghi H, Abedini Z; Norouzi M. Assessment of Relationship between Mental Health and Educational Success in the Students of Qom University of Medical Sciences. *Qom Univ Med Sci J.* 2013; 7(1):17-22. (in Persian).
- 14-Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N. The Association between Mental Health and Demographic Factors with Educational Success in the Students of Arak Universities. *J Babol Med Sci.* 2010; 12 (Supp 1):118-124. (in Persian).
- 15-Yousefi N, Jadidi H, Shirbigi N. Investigation Mental Health in Students Among as Predictive of Academic Performance. *J Med Edu Dev.* 2013; 5(9):63-73. (in Persian).
- 16-NamdarAreshtanab H, Ebrahimi H, SahebiHagh M , et al Mental Health Status and Its Relationship with Academic Achievement in Students of Tabriz Nursing-Midwifery School. *Iranian Journal of Medical Education.* 2013; 13(2): 152. (in Persian).
- 17-Mirkamali SM, Khabare K, Mazari E, FarhadiAmjad F. The Role of Mental Health on Academic Performance of University Students; with the Meditation of Academic Achievement Motivatio. *Knowledge & Research in Applied Psychology.* 2016; 16(2): 101-109. (in Persian).
- 18-BagheriYazdi, AS and Bolhari, C. Mental health among students of the year 73-74 at Tehran University, *Journal, Spring1374:* 2005; 4(39):29-30.
- 19-Rezaei-Adryani M, Azadi A, Ahmadi F, Azimi AV. Comparison level of stress, anxiety, depression and quality of life in dormitory resident students of TarbiatModares University. *Iranian Journal of Nursing Research.* 2007;2(5):31-38.
- 20-Adham D, Salem Safi P, Amiri M, Dadkhah B, Mohammadi M, Mozaffari N. The Survey of Mental Health Status in Ardabil University of Medical Sciences Students in 2007-2008. *J Ardabil Univ Med Sci Health Serv.* 2008;8(3):229-234.
- 21-Grant, A, Identifying student's concern: taking a whole institutional approach in student mental health needs: problems and responses, London, *Jessica Kingsley publication,* 2002; 125-127.
- 22- Abolghasemi A, Javanmirry L. The Role of Social Desirability, Mental Health and Self- efficacy in Predicting Academic Achievement of Female Student. *J School Psychol;* 2010;1(2): 6-20.

- 23- Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammdsalehi N. The Association between Mental Health and Demographic Factors with Educational Success in the Students of Arak Universities. *J Babol Med Sci.* 2010;12(Supp 1):118-124.
- 24-Sheeri MR, Etrifard M. Study of Relationship between Hardiness and Mental Health and Academic Achievement. *J Cognitive Sci.* 2006;5(2):106-114.
- 25-Eide R, Showalter MH, Goldhaber D. The Relation between Children's Health and Academic Achievement. *Child Youth Serv Rev.* 2010;32(2):231-238.
- 26-Parvizrad P, YazdaniJ,Charati M,Mohammadi A, Hosseini H. Relationship between Mental Health, Demographic Variables and Academic Achievement of Medical Sciences Students, *J MazandUniv Med Sci.* 2014;24(109):241-246.

Investigating the Relationship between Mental Health and Academic Achievement amongst Students of Islamic Azad University of Ahvaz

Abdolreza Gilavand¹, Gholamhossein Barekat^{2*}

1-PhD Student of Educational Administration.

2-Assistant Professor of Educational Administration.

1,2-Department of Educational Administration, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.

*Corresponding author:
Gholamhossein Barekat;
Assistant Professor, Department
of Educational Administration,
Ahvaz Branch, Islamic Azad
University, Ahvaz, Iran.
Tel: +989166230673
Email: v_data@yahoo.com

Abstract

Background and Objective: Hence with regard to the impact of mental health on the students' performance and the important role that it has in academic status advancement and preventing their academic failure and dropout, Therefore, the present study has been conducted to examine the mental health of students of Islamic Azad University of Ahvaz and its relationship with their academic achievement.

Subjects and Methods: In a cross-sectional study, 350 students in three groups of humanities, technical and medical sciences were randomly selected as subjects of the current study. The data collection instrument was the GHQ-28 questionnaire. The last semester GPAs (Grade Point Average) of students were considered as an indicator of their academic achievement. Data analysis was performed using descriptive statistics (frequency, mean and standard deviation) and inferential statistics (t-test, ANOVA and correlation test).

Results: There was a significant difference between mental health of married and single students as well as between male and female students ($P < 0.05$). Furthermore, statistically significant correlations were observed between mental health dimensions and academic GPA ($P < 0.05$). An inverse significant correlation was also found between the mean of students' mental health questionnaire scores and their academic achievement. This means that with an increase in mental health (a low total score on the test), students' GPAs (as an indicator of their academic achievement) may increase, too.

Conclusion: Therefore, given the important role of mental health in the students' academic success, it is necessary to pave the way for its promotion in universities.

Keywords: Mental health, Academic achievement, Student, Islamic Azad University of Ahvaz.

► Please cite this paper as:

Gilavand A, Barekat Gh. Investigating the Relationship between Mental Health and Academic Achievement amongst Students of Islamic Azad University of Ahvaz. *Jundishapur Sci Med J* 2016;15(4):405-413.

Received: Oct 27, 2015

Revised: May 7, 2016

Accepted: June 29, 2016